

Osuvasti oikeuselämästä // numero 2-2022 // kahdeskymmenesseitsemäs vuosikerta

ADVOKAATTI

Oikeus- valtion lähettiläs

Tuija Brax edistää
oikeusvaltiotyötä
kehittyvissä maissa

OSALLISTU ETÄNÄ TAI LÄSNÄ

Päivitä osaamisesi ajankohtaisissa seminaareissa

PESÄNSELVITYKSEN JA PERINNÖNJAON TULKINTATILANTEITA

27.4. Helsinki

Koulutuksessa kokeneet asianajajat käsittelevät pesänselvitykseen ja perinnönjakoon liittyviä säännöksiä, tulkintoja ja käytäntöjä. Tulkintatilanteita käsitellään toimitusten eri osapuolten näkökulmista. Lisäksi tarkastellaan menettelyihin liittyviä vastuukysymyksiä.

Asiantuntijoina OTT, asianajaja **Pekka Tuunainen**, Asianajotoimisto Pekka Tuunainen Oy ja asianajaja **Tapani Norros**, Asianajotoimisto Norros Oy.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €
(yksityinen sektori 845 €)

TALOUSRIKOSPÄIVÄ

13.5. Helsinki

Päivän aikana kuulet, miten tahallisuutta arvioidaan talousrikoksissa tekijän tarkoituksellisen tietämättömyyden ja selonottovelvollisuuden sekä rikosoikeuden yleisten oppien valossa. Saat myös käytännön ratkaisuja verotarkastusprosessin ja sitä mahdollisesti seuraavan rikosprosessin tulkinta-, näyttökynnys- ja rajanvetokysymyksiin. Lisäksi kuulet, miten maksukyvyttömyys- ja yhtiölainsäädäntö vaikuttavat velallisen rikosten tulkintaan sekä rikosepäilyjen selvittämisestä pesähoitajan näkökulmasta.

Puheenjohtajana partner **Heikki Huhtamäki**, Huhtamäki Brothers Attorneys.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €
(yksityinen sektori 845 €)

Seminaarihintoihin lisätään alv 24 %. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Parhaat työvälineet juridiikan ammattilaisille

Antti Jokela

HOVIOIKEUSMENETTELY

Huhtikuu 2022, 3., uud. p., sh. 139 €

Tuula Linna, Tatu Leppänen, Anssi Kärki

ULOSOTTO-OIKEUS I

Ulosottomenettely

Toukokuu 2022, 3., uud. p., sh. 139 €

Anu-Tuija Lehto, Matleena Engblom

UUSI YHTEISTOIMINTALAKI

Vuoropuhelua ja muutoneuvotteluja työpaikalla

Kesäkuu 2022, sh. 109 €

Pertti Välimäki

PESÄNJAKAJA

Joulukuu 2021, sh. 149 €

RIKOSOIKEUS JA OIKEUDENKÄYNTI 2022

Joulukuu 2021, sh. 135 €

KIINTEISTÖLAINSAADANTO 2022

Maaliskuu 2022, sh. 137 €

- 6 Tuokiokuva**
Asianajajaliiton puheenjohtaja esiintyi laamannien verkostopäivässä.
- 8 Tekijä**
Työpsykologi Jens Näsström on tutkinut asianajajien työhyvinvointia Pohjoismaissa.
- 10 Työtapareformi**
Asianajajaliitto ehdottaa ratkaisuja riita- ja rikosasioiden sujuvoittamiseksi.
- 11 Dekaanin työpöydältä**
Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan dekaani Johanna Niemi aloittaa Advokaatin kolumnistina.
- 12 Oikeilla urilla**
Esteellisyys esillä.
- 13 Liitossa tapahtuu**
Asianajoalan sääntelyn uudistamiseen tähtäävistä esityksistä vain osa etenee jatkovalmisteluun.
- 28 Koulutus**
Työnantajan on jatkossa maksettava korvausta työntekijälle kaikista kilpailukieltosopimuksista.
- 30 Luuppi**
Miten oikeustieteen opintoihin ja asianajajan ammattiin saataisiin kannustettua eritaustaisia nuoria?
- 32 Asianajajan päivä**
Markus Mannisen päivään lukeutui korona-ajan jäljiltä luksukselta tuntuva hetki: syöminen lounasravintolassa.
- 33 Nimitykset**

”MEIDÄN TÄYTYY
ETSIÄ ESIMERKKEJÄ
ONNISTUMISISTA
JA OPPIA NIISTÄ.”

HENKILÖ KUVASSA

Torjuntavoittoa

Entinen oikeusministeri Tuija Brax edistää oikeusvaltiotyötä kehittyvissä maissa. Hän löytää maailmalla onnistumisia, jotka motivoivat jatkamaan työtä silloin, kun oikeusvaltiot horjuvat ja murtuvat.

FOKUS

Hyvää työtä oikeudessa

Asianajajat ovat lojaaleja päämiehillään ja toimivat asiallisesti oikeudessa, kertoivat tuomarit kyselyssä. Eniten kritiikkiä asianajajat saivat turhasta todistelusta, jota esitetään varmuuden vuoksi.

MINUN VALINTANI

Perheiden palveluksessa

Marja Vävilä tiesi jo nuorena, että haluaa puolustaa lasten oikeuksia. Hän on havainnut, että erotilanteissa lapsen etu jää liian usein vanhempien riitojen alle.

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 27. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Sari Krappe, sari.krappe@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIHTEERI Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Vallilan Aparaatit Oy ULKOASU Laura Ylikahri KANNEN KUVA Susanna Kekkonen PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO Savion Kirjapaino Oy PAINOS 2 650 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkokulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisessa sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 17.6.2022.

Ukraina tarvitsee apuamme

Saimme mahdollisuuden keskustella etänä Ukrainan asianajajaliiton edustajien kanssa pari viikkoa sodan alkamisen jälkeen. Tilanpärvitys kollegojen tilanteesta oli pysäyttävä. Pääosa miespuolisista asianajajista on puolustamassa maataan, kun taas suurin osa naisista on joutunut pakenemaan lasten kanssa. Tuomioistuimet ovat auki mahdollisuuksien mukaan, mutta niissä käsitellään vain kiireellisiä sotaan liittyviä rikosasioita. Noin 99 prosentilla asianajajista ei ollut enää töitä. Asianajajaliiton toimistolle etsittiin siinä vaiheessa jonkinlaista toimitilaa maan länsiosista, toiveissa oli löytää jostakin printteri ja saada nettiyhteys toimimaan.

Suomen Asianajajaliitto auttaa niillä keinoin, mitkä ovat sen käytettävissä. Olemme mukana CCBE:n julkilausumassa, jossa tuomitaan Venäjän sotatoimet ja vaaditaan kansainvälistä rikostutkintaa. Asianajajaliitto on lahjoittanut yhteensä 30 000 euroa SPR:lle, Unicefille ja Ukrainan asianajajaliitolle.

Jäsenemme ovat paikallisosastojen kanssa organisoineet keräyksiä kunkin osaston alueella, ja niihin on kertynyt jo yli 70 000 euroa. Lisäksi monet asianajotoimistot ovat tehneet omia suuriakin lahjoituksia hädässä oleville. Olemme myös välittäneet asianajajille pyynnön tarjota asuntoja Suomeen saapuville ukrainalaisille kollegoille ja kannustaneet toimistoja tarjoamaan heille harjoittelutai työpaikkoja.

Asiantuntemuksemme ja osaamisemme on arvokasta suorien rahalahjoitusten lisäksi. Meille on tullut jäseniltämme kyselyjä mahdollisuudesta pro bono -työhön. Olemme pää-

tyneet siltä osin toimimaan yhdessä maahanmuuttoviranomaisten kanssa. Oikeusapujärjestelmämme on rakennettu ulkomaalaisasioissa pitkälti julkisten oikeusaputoimistojen varaan. Koska varsinaiset ulkomaalaisasiat ovat hoidossa sitä kautta, ohjaamme yksityisten asianajajien panoksen tiedon tuottamiseen viranomaisille.

Ukrainan tilanteen lisäksi olemme pohtineet sääntelyuudistukseen liittyviä kysymyksiä. Valtuuskunta sai ylimääräisessä kokouksessaan 17.3. käsiteltäviä vuosia työn alla olleen sääntelyuudistuksen. Kovin suuriin muutoksiin ei valmiutta ollut – keskustelu sinänsä on jo arvokasta ja uskon, että moniin esillä olleisiin kysymyksiin palataan ennen pitkää uudelleen.

Valtuuskunta myös vahvisti liitolle uuden oikeusturvaohjelman. Vanhaa ohjelmaa selkeytettiin, tiivistettiin ja karsittiin. Katso lisää: asianajajaliitto.fi/oikeusturvaohjelma.

Tässä lehdessä uutena kolumnistina aloittaa dekaani **Johanna Niemi**. Johanna tuo raikkaita ajatuksia niin yliopistomaailmasta kuin pitkältä uraltaan oikeudenhoidon kansainvälisissä verkostoissa.

Tulevan Asianajajapäivän teemana piti olla työssä jaksaminen. Nyt meidän on kuitenkin keskityttävä pohtimaan oikeusvaltiota, sen nykytilaa ja siihen kohdistuvia uhkia.

Tapaamisiin toukokuussa Torpalla! *

Hanna Räihä-Mäntylarju

Asianajajaliiton puheenjohtaja

[@h_raiha](https://twitter.com/raihah)

UKRAINA BEHÖVER VÅR HJÄLP

Vi fick tillfälle att diskutera på distans med företrädare för Ukrainas advokatförbund några veckor efter krigets utbrott. Nyheterna om kollegernas situation var alarmrande. Majoriteten av de manliga advokaterna försvarar sitt land, medan majoriteten av kvinnorna har tvingats fly med sina barn.

Finlands Advokatförbund hjälper med de medel som står till dess förfogande. Vi omfattar CCBE:s uttalande, som fördömer Rysslands krigshandlingar och kräver en

internationell brottsutredning. Advokatförbundet har donerat sammanlagt 30 000 euro till FRK, Unicef och Ukrainas advokatförbund.

Våra medlemmar har tillsammans med de lokala avdelningarna organiserat insamlingar inom varje avdelnings område, och hittills har advokatbyråer och enskilda advokater redan donerat mer än 70 000 euro. Dessutom har många advokatbyråer gjort egna stora donationer till nödställda. Vi har

skickat en begäran till advokaterna om att erbjuda bostäder till ukrainska kolleger som kommer till Finland och uppmanat byråerna att erbjuda dem praktik- eller arbetsplatser. Utöver direkta penningdonationer är också vår sakkunskap och kompetens viktig.

Det var meningen att temat för Advokatdagen i maj skulle vara att orka i arbetet. Men nu måste vi fokusera oss på att fundera över rättsstaten, dess nuläge och hoten mot den.

Työtapareformista tietoa laamanneille

KUVA MIKKO KAUPPINEN // TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN

Asianajajaliiton puheenjohtaja **Hanna Räihä-Mäntyharju** esiintyi käräjäoikeuksien laamannien verkostopäivässä maaliskuussa. Oikeudenkäyntien sujuvoittamiseksi ja kustannusten hillitsemiseksi Asianajajaliitto on ehdottanut työtapareformia, josta keskusteltiin tilaisuudessa.

Haastava ja kiehtova ala

Ruotsalainen työpsykologi Jens Näsström on tutkinut asianajajien työhyvinvointia Pohjoismaissa. Häntä kiehtoo asianajoalassa sen psykologisuus, joka on kaikessa läsnä.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA UFFE SANDIN

Mikä asianajoalalla kuormittaa?

Tyypillisiä stressin aiheuttajia ovat suuri työmäärä, tiukat aikataulut, ennakoimattomat työtehtävät, virheettömyyden odotus, korkeat panokset ja saavutettavuuden vaatimus. Asianajajilla on myös usein taipumusta perfektionismiin eli hyvin korkeisiin odotuksiin itseä kohtaan.

Perhe- ja rikosoikeuteen erikoistuneilla asianajajilla stressiä aiheuttavat asiakkaisiin liittyvät tilanteet. Liikejuridiikan parissa toimivilla taas työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen on haastavaa.

Miten suomalaisten ja ruotsalaisten asianajajien työhyvinvointi eroavat?

Ruotsalaiset junior associate -asemassa olevat asianajajat voivat tutkimusten mukaan töissä hieman suomalaisia kollegoitaan paremmin. Osakkaiden kohdalla ero oli merkittävästi suurempi: ruotsalaisten asianajotoimistojen osakkaat kertoivat voivansa paljon suomalaisia paremmin. Syytä tähän en vielä tiedä, mutta toivottavasti pääsen tulevaisuudessa tutkimaan sitä lisää. Kysy vuoden päästä uudestaan!

Mikä sinua kiehtoo asianajajissa tutkimuskohteena?

Psykologia on lakialalla kaikessa läsnä. Perhe- ja rikosjutuja hoitavien asianajajien täytyy saavuttaa asiakkaan luottamus, jotta he voivat tehdä työtään. Jännitteet asiakassuhteessa aiheuttavat suoraan stressiä myös asianajajalle. Isommissa asianajotoimistoissa on niin ikään käynnissä koko ajan monentlaisia psykologisia prosesseja. Toimistojen menestykseen vaikuttavat tekijät, joista monien on todettu olevan juuriltaan vahvasti psykologisia. Tällaisia ovat muun muassa johtajuus, itsensä johtaminen, verkostoituminen ja stressin hallinta työpaikalla. *

TYYLIKÄS KOTIKUNTOSALI TÄYDENTÄÄ KODIN

Teksti: Ida Saalsto, Qicraft Finland Oy | Kuvat: Veera Kurittu

Etsitkö toimivaa ja tyylikästä ratkaisua kotikuntoiluun? Kotoa löytyvä kuntoilutila tuo aikaa säästävän vaihtoehdon kiireistä arkea elävän arkeen, kun treenin voi hoitaa kotona. Tyyliä arvostava

tava kuntoilija satsaa laadukkaisiin treenivälineisiin, jotka mukautuvat osaksi kodin muuta sisustusta. Kuntoiluvälineissä laadulla on väliä, sillä treenikokemuksen

tulee tuntua hyvältä ja investointin tulee kestää aikaa.

TECHNOGYM TUO ITALIALAISEN MUOTOILUN HELMET KOTIKUNTOILUUN

Laatua arvostava treenaaja panostaa kuntoiluvälineisiin, joiden avulla on helppo maksimoida omaa suorituskykyään. Tyylikäs ja virtaviivainen kotikuntosali on arjen luksusta, joka todella viimeistelee kodin.

KOTIKUNTOSALI SUUNNITELLAAN YHDESSÄ ALUSTA LOPPUUN

Kotikuntosali voi olla pieni tai suuri, sekä mitä tahansa siltä väliltä. Kuntoilutilan suunnittelussa tarpeet ratkaisevat.

Tampereen aitiopaikalla sijaitsevan kattohuoneiston tyylikäs kotikuntosali luo upeat puitteet treenille. Kuntoilutilan suunnittelun lähtökohdaksi oli säännöllisen kuntoilun helpottaminen, kodin sisustusty-

listä tinkimättä. Lopputuloksena on ylellisen kaunis kotikuntoilutila, jossa treeni-intoa on helppo pitää yllä katsellen samalla kaupungin yli ulottuvia maisemia.

Tutustu Technogymin kotikuntoiluratkaisuihin ja ota meihin yhteyttä, niin suunnitellaan kotiisi tyylikäs kuntoilutila.

Lisätiedot: Qicraft Finland | info@qicraft.fi | qicraft.fi

OIKEUDENHOIDON uusilla aalloilla

3. SYYTÄJÄT VAHVEMMIN MUKAAN ESITUTKINTAAN

Asianajajaliitto muistuttaa, että suomalainen malli, jossa esitutkintaa johtaa poliisi, on Euroopassa poikkeus. Jo nykyinen esitutkintalaki mahdollistaa syyttäjän vahvemman osallistumisen esitutkintaan. Kokonaan syyttäjävetoiseen järjestelmään siirtyminen vaatii laajempaa järjestelmä- ja resurssitason muutosta.

Asianajajaliitto kannattaa syyttäjävetoista esitutkintaa. Syyttäjän tulee joka tapauksessa olla riittävästi mukana asioiden tutkinnassa. Syyteharkinnan tulisi vähänkään monimutkaisemmissa asioissa alkaa jo esitutkintamenettelyn loppusuoralla.

Syyttäjä voitaisiin ottaa mukaan tutkinnan loppuvaiheeseen muotoilemaan, mitä kannanotoja epäillyltä pyydetään loppulausunnoissa. Näin syyttäjä voisi osaltaan rajata jo tutkinnan päätteeksi, mikä on asian oikeudellinen ydin. Avustajat voisivat keskittyä ottamaan kantaa vain olennaisiin kysymyksiin asiasta, mikä säästäisi aikaa.

Tämä voisi myös nopeuttaa syyteharkintaa, kun syyttäjä on rajannut asian oleellisiin kysymyksiin jo aiemmin.

4. AVUSTAJAN TIEDONSAANTIMAHDOILLISUUKSIA RIKOSTUTKINNASTA PARANNETTAVA

Esitutkinnassa avustajan tehtävänä on tuoda esille poliisin tutkinnalle vaihtoehtoisia tapahtumakulkuja ja huolehtia, että tutkinnassa hankitaan näitä tukevaa todistelua.

Jotta avustajan on mahdollista hoitaa tätä rooliaan, tulee hänen saada riittävästi tietoa ja päästä osallistumaan tutkinnan eri vaiheisiin. Kun avustaja pääsee mukaan esittämään vaihtoehtoisia näkökulmia jo tutkinnan aikana, vältetään ylimääräistä todistelua ja lisätutkintoja esitutkinnan jälkeen.

Asianajajaliiton mukaan erityisesti asiakirjoihin liittyvä tiedonsaanti on ongelmallista ja avustaja pääsee usein heikosti mukaan jutun hoitamiseen esitutkinnan aikana. Parantamalla avustajan edellytyksiä osallistua esitutkinnan kaikkiin vaiheisiin sujuvoitettaisiin asian käsittelyä tuomioistuimessa. *

Palstalla esitellään Asianajajaliiton ehdotuksia, joilla voitaisiin sujuvoittaa riita- ja rikosasioiden käsittelyä ja alentaa oikeudenkäyntien kustannuksia. Edelliset ehdotukset (1–2) on julkaistu numerossa 1/2022. Työtapareformiin voi tutustua kokonaisuudessaan osoitteessa asianajajaliitto.fi/tyotapareformi

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Oikeustieteen opetus: Akateemisuuden ja käytännön välissä?

Vuosina 2020–2021 toteutettiin ensimmäinen kattava arviointi oikeusalan koulutuksesta. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toteuttama arviointi kattoi viisi juristitutkintoa tarjoavaa koulutusyksikköä, juridiikan erikoistumisopintoja sekä oikeustradenomin tutkinnot kahdeksassa ammattikorkeakoulussa.

Arvioinnin tavoitteena oli tukea koulutusyksiköitä toiminnan kehittämässä. Yksiköiden itsearviointien, haastattelujen sekä sidosryhmähaastattelujen kautta yksiköitä pyrittiin sitoututtamaan kehittämisprosessiin jo arvioinnin aikana. Arviointi ei kohdistunut opintojaksojen sisältöihin, eikä siinä verrattu yksiköitä keskenään.

Arvioinnin useissa teemoissa, joita olivat osaamislähtöisyys, työelämärelevanssi, kansainvälisyys, digitalisaatio, jatkuva oppiminen ja ruotsin kielen asema, muodostui varsin positiivinen kuva alan koulutuksesta. Keskityn tässä kolumnissa työelämärelevanssiin.

Koulutuksen työelämärelevanssia pidettiin yleisesti ottaen hyvänä, mitä perusteltiin alan hyvällä työllisyydellä. Työelämärelevanssin käsite tuntui kuitenkin olevan vieras niin koulutusyksiköille kuin sidosryhmillekin. Työelämärelevanssi liitettiin toistuvasti laajalaiseen juristin yleistutkintoon, jonka säilyttämistä pidettiin erittäin tärkeänä.

Työelämärelevanssi suppeammassa merkityksessä tarkoittaa yleisiä työelämävalmiuksia, joiden osalta valmistuneiden maistereiden ja työelämän sidosryhmien palaute oli ristiriitaisempaa. Koulutuksen katsottiin antavan valmiuksia tiedonhakuun, tiedon omaksumiseen, ongelmanratkaisuun ja kirjalliseen ilmaisuun. Sen sijaan vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön liittyvien taitojen suhteen oltiin kriittisempiä. Esimerkiksi neuvottelutaitoja, projektinhallinnan ja suullisen esiintymisen taitoja toivottiin enemmän. Koulutuksen koettiin antaneen kovin vähän valmiuksia yrittäjyyteen ja esimiehenä toimimiseen.

Työelämän vaatimukset ovat muuttuneet. Jos juristin rooli on aikaisemmin painottunut jo tapahtuneiden asioiden

NYKYISIN TYÖELÄMÄ- VALMIUKSIA PYRITÄÄN INTEGROIMAAN MYÖS AINEELLISEN OIKEUDEN OPETUKSEEN.

ja riitojen selvittelyyn, tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän eteenpäin katsovaa asennetta. Valtion edustaja totesi sidosryhmähaastattelussa ”...tarvitaan virkamiestä, joka kokeilee uutta”.

Koulutusyksiköt ovat tiedostaneet tarpeen kehittää työelämävalmiuksia. Tutkintoihin on sisällytetty erillisiä käytännön opintojaksoja jo pitkään. Nykyisin työelämävalmiuksia pyritään integroimaan myös aineellisen oikeuden opetukseen. Esimerkiksi Helsingin tiedekunnassa aineopintoihin on lisätty ryhmätöitä, ja Turussa opettajia on haastettu miettimään, millaista työelämävalmiutta kukin opintojakso voisi edistää. Opettajat kokevat aktivoivat opetusmenetelmät haasteellisiksi suurten opiskelijamäärien vuoksi. Oikeustieteellisten koulutusyksikköjen opiskelija-opettajasuhde onkin akateemisen maailman heikoimpia. Karvin arvioinnin keskeisiä suosituksia on resurssitilanteen kohentaminen.

Koulutusyksiköillä on paljon yhteyksiä työelämään, esimerkkinä opiskelijoiden harjoittelut ja opettajien osallistuminen täydennyskoulutukseen. Arvioinnissa todettiin, että yhteydet työelämään ovat usein yksittäisten opettajien aktiivisuuden varassa, eivät instituutioiden toimintaa. Toisensiksi esimerkiksi löytyi, kuten työelämän edustajista koostuvat neuvottelukunnat sekä työelämäprofessuurit, joista yksi on Asianajajaliiton Säätiön lahjoittama ja kohdistuu asianajajaoikeuteen. Työelämäyhteydet ovat koulutukselle arvokkaita, ja niitä on syytä kehittää myös asianajajakunnan kanssa. *

Johanna Niemi
Helsingin yliopiston
oikeustieteellisen
tiedekunnan dekaani

Esteellisyys esillä

Esteellisyyskysymykset ovat jatkuvasti esillä asianajajan arjessa. Apua esteellisyystilanteiden arviointiin voi hakea muun muassa seuraavista ratkaisuksista.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 6. luvussa on pyritty yksityiskohtaiseen esteellisyysääntelyyn, mutta esteettömyys on myös yksi asianajajan perusarvoista (TO 3.3). Tapaohjeiden 6. luvun esteellisyys-säännöistä voi samassa tilanteessa toteutua kerralla useampikin; asianajaja voi olla yhtä aikaa esteellinen esimerkiksi sekä lojaalisuusvelvollisuutensa että salasapito- ja vaitiolovelvollisuutensa perusteella. Tapaohjeiden 3,3-kohdan yleistä esteettömyysvaatimusta on sovellettu tilanteissa, joissa mikään 6. luvun

säännöistä ei esteellisyysperusteena sovellu kyseessä olevaan tapaukseen.

Laajempiin tapauslosteisiin voi tutustua valvontaratkaisujen hakemistossa osoitteessa valvontaratkaisut.fi.

Valoisia kevätpäiviä toivottaen,

Kaisa Marttinen

vt. valvontayksikön päällikkö

TUOREIMPIA RATKAISUJA

USKOTTUNA MIEHENÄ TOIMIMINEN TEKI ESTEELLISEKSI

Asianajaja oli määrätty huolehtimaan uskottuna miehenä yhteisomistussuhteen purkamisesta ja kiinteistön myynnistä kantelijan ja A:n välillä. A oli tehtävän päätyttyä antanut asianajajalle toimeksiannon periä kantelijalta uskotun miehen päätöksessä vahvistettu kantelijan osuus kiinteistönvälittäjän palkkiosta. Kantelijan mielestä asianajaja oli esteellinen hoitamaan A:n toimeksiantoa.

Valvontalautakunnan ratkaisukäytännössä pesänselvittäjän ja -jakajan tehtävä on tehnyt asianajajan esteelliseksi toimimaan avustajana pesänselvityksen toimiin tai suoritettuun jakoon perustuvissa riidoissa. Määräyksenvaraisissa tehtävissä suoritettujen toimenpiteet ja niistä seuraavat riitaisuudet on katsottu samaksi asiaksi.

A:lta saadun toimeksiannon perusteena oli ollut uskottuna miehenä suoritettu yhteisomistussuhteen purkaminen. Valvontalautakunta katsoi, että käsillä oleva tilanne oli rinnastettavissa pesänselvittäjän ja -jakajan esteellisyyttä koskevaan ratkaisukäytäntöön. Asianajaja oli ollut esteellinen ottamaan toimeksiannon vastaan A:lta. **Varoitus.**

ASIANAJAJA OLI ESTEELLINEN TYÖSUHDERIIDASSA

Asianajaja avusti A:ta käräjäoikeudessa työsuhderiidassa, jossa vastapuolena oli A:n entinen työnantaja. Asianajaja oli aiemmin hoitanut usean vuoden ajan työnantajayhtiön toimeksiantoja ja osallistunut yhtiön työsopimuspuhjan päivittämiseen, jonka pohjalta oli tehty myös A:n päivitetty työsopimus. Yhtiö katsoi asianajajan olleen esteellinen toimimaan A:n asiamiehenä.

Valvontalautakunta katsoi, että vaikka asianajaja ei ollut enää hoitanut kantelijayhtiön toimeksiantoja kantelunaikaisen hallinnon tai johdon aikana eikä A:n irtisanomiseen johtaneiden tapahtumien aikaan, voitiin asianajajan arvioida todennäköisin perusteisin saaneen aikaisemmissa toimeksiannoissa yhtiöltä sellaisia salassapito- ja vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, joilla oli saattanut olla merkitystä A:n oikeudenkäynnin kannalta. Asianajaja oli ollut esteellinen toimimaan A:n avustajana työsopimusriidassa. **Varoitus.**

ESTEELLISYYS HAVAITTIIN TOIMEKSIANNON VASTAANOTTAMISEN JÄLKEEN

Asianajaja oli maksuttoman alkuneuvottelun ja toimeksiannon vastaanottamisen jälkeen peruuttanut asiakkaan kanssa sovitun tapaamisen mahdollisen esteellisyyden vuoksi. Esteellisyydestä oli ilmoitettu asiakkaalle vasta 11 päivää alkuneuvottelun jälkeen.

Asianajaja ja asianajotoimisto olivat tehneet esteellisyystarkastuksen ennen mahdollisen toimeksiannon vastaanottamista. Esteellisyyttä ei ollut heti huomattu, sillä asiakkaan vastapuolena olleen yrityksen toiminimi oli vaihtunut eikä mahdollinen esteellisyysperuste tullut esille mistään seikasta. Asianajajan esteellisyys oli huomattu vasta toimeksiannon vastaanottamisen jälkeen, jolloin asianajaja oli luopunut toimeksiannon hoitamisesta. Asianajaja ei näissä olosuhteissa ollut laiminlyönyt esteettömyytensä selvittämistä eikä toiminut hyvän asianajajatavan vastaisesti esteellisyydestä huolimatta. **Ei seuraamusta.**

Sääntelyuudistuksesta osa etenee

Maaliskuussa kokoontunut Asianajaliiton valtuuskunta käsiteli ylimääräisessä sääntelykokouksessaan hallituksen asianajalan sääntelyn uudistamiseen tähtäviä esityksiä. Sääntelyuudistusta on valmisteltu usean vuoden ajan ja sitä on käsitelty edellisen kerran Advokaatissa 5/2021.

Valtuuskunta keskusteli esityksistä erittäin vilkkaasti ja mielipiteet jakautuivat, sillä moni kohdista hyväksyttiin tai hylättiin vain muutaman äänen enemmistöllä. Hallituksen yksinomaiseen toimivaltaan liittyvistä esityksistä ei äänestetty, vaan pyydettiin valtuuskunnan mielipidettä hallituksen linjauksia tai mahdollista jatkovalmistelua varten.

Valtuuskunta kannatti sitä, että kollektiivista esteellisyttä koskevia rajoituksia höllennetään itsenäisten elinkeinonharjoittajien ja toimistoyhteisöjen kohdalla. Henkilökohtainen esteellisyys säilyi ennallaan.

Hallitus myös antoi valtuuskunnalle tiedoksi näkemyksensä omista päätöksistään koskevista käytäntömuutoksista ja pyysi niihin valtuuskunnan mielipidettä, kuitenkin niin, että hallitus toimii päätöksiä tehdessään itsenäisesti ja virkavastuulla. Valtuutettujen enemmistö kannatti päätoimisuuden tulkinnan lieventämistä. Lisäksi asianajajan muun toiminnan käsitettä laajennetaan siten, että tapaohjeissa mainittua asianajotoimintaa ”välittömästi palvelevaa toimintaa” tulkitaan jatkossa nykyistä väljemmin.

Hylätyksi tulivat seuraavat esitykset: asianajajan mahdollisuus harjoittaa asianajotoimintansa myös muuta asianajotoimintaan kuulumatonta liiketoimintaa, toimistoesteellisuuden poistaminen, esteellisuuden poistaminen toimistonvaihdoistilanteissa, täydennyskoulutautumisvelvoitteen nostaminen 24 tuntiin vuodessa ja osaamisaluiden

rajaaminen löydäasianajaja.fi-palvelussa.

Hallituksen näkemys asianajotoimiston omistuksen avaamisesta asianajotoimiston henkilökunnalle ei myöskään saanut enemmistön kannatusta.

Nyt tehtyjen periaatepäätösten mahdollisesti vaatimat muutokset tapaohjeisiin käsitellään valtuuskunnan kesäkuun kokouksessa.

Juridisten toimeksiantojen hallintaan

CSI Lawyer® ja CSI LakiMies®

Kirjaa työt mobiilisti, Outlookista ja pikakirjaussovelluksella.

- Laskuta digitaalisesti ja tuo suoritukset suoraan pankkiohjelmasta.
- Hyödynnä kattavaa raportointia.
- Integroi Fennoaan, Netvisorin, Procountoriin, M-Filesiin, O365 SharePointiin, DOKSiin, Clentoon tai Due AML –palveluun.
- Sujuva käyttöönotto. Myös pilvipalveluna.

Lue lisää www.csihelsinki.fi tai pyydä demo.

Hyvää työtä oikeudessa

Asianajajat ovat lojaaleja päämiehilleen ja toimivat asiallisesti oikeudessa, kertoivat tuomarit kyselyssä. Eniten kritiikkiä asianajajat saivat turhasta todistelusta, jota esitetään varmuuden vuoksi.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS JULIA TAVAST

Mitä tuomioistuimissa ajatellaan asianajajista? Keskimäärin ihan hyvää, kertoo Asianajajaliiton alkuvuonna tekemä kysely.

Tuomarien mielestä asianajajat käyttäytyvät asiallisesti sekä tuomioistuinten henkilöstöä että vastapuolen avustajaa ja todistajia kohtaan.

Kehittämisen tarpeitakin kyselyssä tuli esiin. Tuomarit toivoisivat asianajajilta etenkin todistelun parempaa rajaamista. Rikosasioiden hoitamisesta tuli keskimäärin parempia arvosanoja kuin riita-asioiden hoitamisesta. Pääkäsittely näyttää tuomareiden mielestä sujuvan yleisesti ottaen paremmin kuin valmistelu ja todistelu.

Avovastauksissa tuli esille monenlaisia kriittisiä huomioita. Osa vastaajista koki hankalaksi antaa väittämiin yhden arvosanan koko ammattikunnalle, koska asianajajien toiminnassa ja osaamisessa on eroja. Kyselyssä ilmenneet huomiot ovat liitolle arvokasta tietoa tulevaa varten.

– Asianajajaliitto järjestää koulutusta prosessitaidoista ja hyvästä asianajajatavasta. Kyselytutkimuksen avulla meillä on parempi käsitys siitä, miten koulutusta tulee kohdentaa, sanoo Asianajajaliiton pääsihteeri **Niko Jakobsson**.

TUTKITTU VIIMEKSI YHDEKSÄN VUOTTA SITTEN

Asianajajien toiminnasta oikeudessa oli jo aika saada uutta tietoa. Viimeksi vastaava kysely tehtiin vuoden 2013 alussa. Silloin kyselyn teki Helsingin Asianajajayhdistys ja se kohdistettiin vain Helsingin hovioikeuspiiriin. Nyt kysely laajeni valtakunnalliseksi.

– Lähestulkoon kaikilla osa-alueilla oli nousua vuodesta 2013, mikä on hyvä merkki. Toisaalta edelleen on hyvin samantyyppisiä haasteita kuin vuosikymmen takaperin, Jakobsson sanoo.

Kyselyyn vastasi 250 tuomaria ja esittelijää. Tuomioistuinten henkilökunnasta 183 vastasi. Tällainen vastausmäärä antaa jo varsin kattavaa tietoa. Kysely ei ole suoraan verrattavissa aiempaan, joka koski vain Helsingin hovioikeuspiiriä.

Yllättävää kyselyn tuoma tieto ei ollut, sanoo kyselyryhmää johtanut **Hannu Kalkas**, joka on asianajaja ja asianajotoimisto Teperi & Co:n osakas.

– Itsekin olen prosessijuristi ja tiedän, missä ne ongelmat ovat. Asianajaja voi tunnistaa näistä itsensä ja vastapuolensa: näinhän tämä joskus menee, Kalkas sanoo.

Kalkas sanoo, että tuomareiden antamat arvosanat asteikolla yhdestä kuuteen ovat kuitenkin kautta linjan paremmat kuin yhdeksän vuoden takaisessa kyselyssä. Suurimmassa osassa kyselyä asianajajat saivat keskiarvoksi neljä tai enemmän, eli selvästi myönteisen puolella ollaan.

– Paras tulos tuli siitä, että asianajajat ovat päämiehelleen lojaaleja. Sehän tässä hommassa on kaiken a ja o. Päämiehelle tätä työtä tehdään, Kalkas sanoo.

TODISTELUA PITÄÄ RAJATA PAREMMIN

Kyselyyn kuului väittämiä, joita pyydettiin arvioimaan asteikolla yhdestä kuuteen. Matalimmat keskiarvot asianajajat saivat todisteluun liittyvistä kysymyksistä.

– On tarvetta kiinnittää huomiota siihen, että todistelu kohdistuu pelkästään riitakysymyksiin.

Toinen kehittämisen kohde on kuulustelutekniikka: ➔

➔ esimerkiksi pääkuulustelussa ei saisi esittää johdattelevia kysymyksiä, sanoo käräjätuomari **Minna Leikas** Oulun käräjäoikeudesta. Leikas oli mukana kyselyn laatineessa työryhmässä.

Tuomarien huomiot ovat tuttuja. Asianajajaliitto on tuonut samoja asioita esiin muussa työtapa-reformissaan. Liiton ehdotuksissa korostetaan esimerkiksi sitä, että valmisteluistunnossa pitää rajata asia hyvin ja todistelussa keskittyä riitakysymysten kannalta tarpeelliseen.

Väittämään siitä, että asianajajat yksilöivät selkeästi todisteet vain riidanalaisista seikoista, tuli keskiarvoksi 3,2. Se oli siis niukasti kielteisen puolella. Vielä matalampi arvosana tuli sille, nimeävätkö asianajat hovioikeudessa vain tarpeellista todistelua eivätkä ”varmuuden vuoksi”: 2,8.

Hannu Kalkas muistuttaa, että menettelyä pitää kehittää puolin ja toisin.

– Kun tuomarit katsovat, että asianajajat esittävät turhaa todistelua riidattomista asioista, asianajajat katsovat, että tuomarit sallivat turhan todistelun. Molemmat väittämät ovat yhtä valideja, Kalkas sanoo.

Myös käräjätuomari Minna Leikas sanoo, että todistelun rajaaminen vaatii yhteistyötä, ja siksi valmisteluistunnossa tehtävä työ on tärkeää.

– Terävöittämisen paikkaa on niin asianajajilla kuin oikeuden puheenjohtajilla.

Yleisesti ottaen Leikas pitää kyselyn tuloksia myönteisinä. Leikas toivoo, että jatkossa asianajajat pääsevät vastavuoroisesti arvioimaan tuomareiden työtä.

AKTIIVISEMPAA SOVITTELUA

Tuomioistuinsovittelevuus on yleistynyt voimakkaasti. Viime vuosina myös Asianajajaliitto on nostanut paljon esiin sovintoratkaisuihin pyrkimistä.

Tuomioistuinsovittelevuutta koskevaan kysymykseen vastasi 129 tuomaria tai esittelijää. Asianajajien pyrkimys edistää sovinnon syntymistä oli aihe, joka sai tuomareilta sekä kiitosta että parannustoiveita.

Asianajajat tiedostavat hyvin oman roolinsa tuomioistuinsovittelevuudessa. Vastaajat antoivat hyviä arvosanoja asianajajien joustavuudelle ja pyrkimyksille tehokkaampaan aikatauluttamiseen.

Sen sijaan monien tuomareiden mielestä asianajajat voisivat tehdä enemmän suoria tuomioistuinsovittelevuushakemuksia. Tässä keskiarvo oli 3,6 asteikolla 1–6 eli hyvin niukasti myönteisen puolella.

”ASIANAJAJAN AMMATTITAITO ON JUTUN ANALYSOINTIA JA KITEYTTÄMISTÄ, EI LAVENTAMISTA JA PAISUTTAMISTA.”

Työryhmä nostikin tämän yhdeksi asianajajien koulutustarpeeksi: tulisi pyrkiä aktiivisemmin sovinnon aikaansaamiseen ja lisätä tietoisuutta siitä, että sovinto on siviilijutuissa mahdollinen jutun kaikissa vaiheissa.

PÄÄMIEHEN MIELLYTTÄMISTÄ?

Joissakin asioissa oikeusprosessi voi tuomarin näkökulmasta näyttää erilaiselta kuin asianajajan näkökulmasta. Väittämään siitä, että asianajajat eivät prosessaa vain päämiestä miellyttääkseen, tuli keskiarvoksi vain 3,8.

Asianajajaliiton pääsihteeri Niko Jakobsson ei tekisi tästä ongelmaa. Hän muistuttaa, että tuomarit katsovat asiaa oikeudenhoidon näkökulmasta. Sen sijaan asianajaja hoitaa asiakkaansa asiaa, johon voi liittyä hyvinkin henkilökohtaisia piirteitä. Asianajajan tulee osoittaa tukea, ja se on osa työtä.

– Kun asianajaja avustaa hometaloriidan osapuolta tai rikosasian uhria, siinä täytyy olla inhimillisyyttä ja empatiaa mukana. Tuomari keskittyy juridisiin yksityiskohtiin, mutta asiakkaan asiaa ei voi hoitaa niin, että muu elämä pyyhittäisiin pois, Jakobsson sanoo.

Myöskään käräjätuomari Minna Leikas ei näe tässä ongelmaa.

– Yleisesti ottaen asianajajat ajavat asioita päämiehensä edun huomioiden ja asian laadun vaatimalla tavalla. Tämä on oma kokemukseni, vaikka poikkeuksiaakin voi olla kyselyn perusteella, Leikas sanoo.

KITEYTTÄMISTÄ, EI PAISUTTAMISTA

Napakkaa ilmaisua vai sekavaa tekstimassaa? Kyselyn kirjallista valmistelua koskevassa osiossa kävi ilmi, että asianajajilla on tapana ilmaista asioita laveasti.

Keskiarvon perusteella tuomarit arvioivat asianajajien kirjallisen ilmaisun kohtuulliseksi. Myönteisen puolella ovat arviot siitä, ilmenevätkö haastehake-

muksista kantajan vaatimukset perusteineen ja ovatko ne loogisessa yhteydessä toisiinsa.

Kirjelmää olisi syytä terävöittää. Hyvin vaihtelevia arvioita tuli siitä, onko haastehakemuksissa ja vastauksissa erotettu olennaiset seikat epäolennaisista. Avovastauksissa tuli tiukkaakin palautetta paisuvista teksteistä. Tuomarit toivoivat selkeämpiä ja tiiviimpiä haastehakemuksia ja vastauksia.

– Tuli esiin se, että asianajajan ammattitaito on jutun analysointia ja kiteyttämistä, ei laventamista ja paisutamista. Se on hyvä ohje, Hannu Kalkas sanoo.

Avovastauksissa tuli esille myös, että tämä on ehkä yleisempi kulttuuri suomalaisissa oikeusprosesseissa: tiivistämiseen ei ole totuttu.

Asiakirjojen kanssa toimitaan nykyisin sähköisesti, ja tässäkin on vielä kehitettävää. Käräjätuomari Minna Leikas kuitenkin kommentoi omien kokemustensa pohjalta, että parannusta on tapahtunut, asianajajat suhtautuvat positiivisesti sähköiseen oikeudenkäyntiin ja ovat opetelleet uusia menettelytapoja.

– He ovat lähettäneet asiakirjoja sähköisesti ja nimenneet asiakirjoja Tuomioistuinviraston ohjeen mukaan. Lisäksi etäyhteyksillä osallistuminen istuntoon on vakiintunut yhdeksi vaihtoehdoksi, jota asianajajat ovat onnistuneesti käyttäneet.

Asianajajia kiinnostavat muiden ammattikuntien näkemykset jatkossakin. Tänä vuonna liitto aikoo tehdä vastaavan kyselyn syyttäjille. *

ROVANIEMEN HOVIOIKEUSPIIRISSÄ ARVIOITIIN ASIANAJAJIA MYÖNTEISIMMIN

Tuomarikyselyn tuloksista löytyi kiinnostava alueellinen erityisyys: Rovaniemen hovioikeuspiirissä asianajajien toimintaa arvioitiin myönteisemmin kuin muualla Suomessa. Ero muuhun maahan näkyi jo kärjäoikeuksissa, mutta korostui hovioikeuksien vertailussa.

Kyselyn laatineen työryhmän edustajat arvelevat, että tyytyväisyyteen on saattanut vaikuttaa Rovaniemen hovioikeuspiirissä pitkään jatkunut laatuhanke.

Työryhmässä mukana ollut kärjätuomari **Minna Leikas** Oulun kärjätuomari

oikeudesta on toiminut hankkeessa laatukoordinaattorina.

Rovaniemen hovioikeuspiirissä on vuodesta 1999 lähtien käyty aktiivista vuoropuhelua ja kehitetty tuomioistuinten työtä eri ammattilaisten yhteistyönä. Tavoitteena on parantaa työtä niin, että oikeudenkäynti täyttää oikeudenmukaisuuden kriteerit, ratkaisut ovat perusteltuja ja tuomioistuinten palvelut kustannuksiltaan saavutettavia.

Laatutyöryhmissä tuomarit, kanslihenkilöstön edustajat ja asianajajat

ovat yhdessä työstäneet monenlaisia teemoja: esimerkiksi todistelu ja sähköisten välineiden käyttö. Työryhmät ovat esimerkiksi laatineet käsittelijän oppaat rikos-, riita-, lapsi-, pakkokeino- ja velkajärjestelyasioihin.

– Laatutyö on luonut yhteistä keskustelukulttuuria hyvistä käytännöistä ja siitä, millä tavoin asiat sujuisivat hyvin, Leikas sanoo.

Jos kyselyssä ilmenevä tyytyväisyys johtuu edes osittain laatutyöstä, se kertoo siitä, että tällainen vuoropuhelu on tärkeää ja hyödyllistä.

Torjuntavoittoa

Entinen oikeusministeri Tuija Brax edistää oikeusvaltiotyötä kehittyvissä maissa. Hän löytää maailmalta onnistumisia, jotka motivoivat jatkamaan työtä silloin, kun oikeusvaltiot horjuvat ja murtuvat.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SUSANNA KEKKONEN

Mikä on oikeusvaltio ja miksi se on tärkeä? Voiko oikeusvaltion juurruttaa maaperään, jossa se ei ole koskaan versonutkaan?

Kysymykset ovat isoja, ja niihin vastatakseen täytyy etsiä käsiinsä alan parasta osaamista.

Sellaista löytyy Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan käytäviltä, missä on elokuusta 2021 lähtien toiminut Oikeusvaltiokeskus. Sen tehtävänä on edistää oikeusvaltiotyötä kehittyvissä maissa ja kasvattaa tietoisuutta oikeusvaltion merkityksestä myös Suomessa.

Keskusta johtaa entinen kansanedustaja ja oikeusministeri **Tuija Brax**. Hän ottaa vieraat vastaan yliopiston keskustakampuksen neuvotteluhuoneessa, jonka lasiseinien takaa aukeaa näkymä Helsingin kattojen ylle.

– Uzbekistanin suurlähettiläs istui viime viikolla tässä samassa huoneessa. Uzbekistanilla on halu kehittää tuomioistuimien arkea ja riippumattomuutta, Brax kertoo.

Kuluneet syksy ja talvi ovat olleet kiireisiä, kun keskuksen toimintaa on käynnistetty. Kolmihenkinen tiimin palkkaaminen, erilaisten hankkeiden suunnittelu ja käynnistäminen sekä pitkän aikavälin suunnitelmien laatiminen on tarkoittanut pitkiä työpäiviä, mutta nyt työ pääsee toden teolla alkamaan.

TYÖTÄ OIKEUSVALTION ERI OSA-ALUEILLA
Oikeusvaltiokeskuksen tehtävät voi jakaa kahteen osaan: kotimaassa tapahtuvaan toimintaan ja kehityviin maihin suuntautuviin hankkeisiin.

Kotimaassa työ on viestintää, tutkimusta, opetusta ja tietoisuuden lisäämistä oikeusvaltion merkityksestä, kun taas kehittyvissä maissa kyse on erilaisista oikeusvaltion kehittämishankkeista.

Braxin ja hänen tiiminsä tehtävänä on rakentaa hankkeet ja koota niiden ympärille oikeusvaltioalan parhaat asiantuntijat.

Brax mainitsee kolme maata, joissa hankkeet on saatu jo käynnistettyä: Albania, Uzbekistan ja Mosambik. Hän painottaa, että hankkeita on tulossa lisää, mutta nämä kolme uskaltaa jo julkisesti sanoa varmiksi.

Albaniassa Oikeusvaltiokeskuksen työ liittyy vaali- ja puoluerahoituksen julkisuuteen ja digitalisointiin. Tavoitteena on, että albanialaisilla äänestäjillä ja medialla olisi nykyistä parempi pääsy tietoon siitä, kenen rahaa politiikassa liikkuu. Näin osaltaan varmistetaan, että lait syntyvät laillisissa järjestyksessä.

Mosambikissa taas kyse on perinteisemmästä koulutustyöstä: oikeusvaltion periaatteen, korruption torjunnan ja hyvän hallinnon merkityksen kirkastamisesta läpi yhteiskunnan. Uzbekistanissa puolestaan on havahduttu siihen, että riippumattomat tuomioistuimet yhdessä oikeusavun ja laillisuusvalvonnan kanssa ovat edellytyksiä ulkomaisten sijoitusten kasvulle.

– Kysyntää hankkeille olisi paljon enemmän. Joudumme jaksottamaan niitä tuleville vuosille ja pohtimaan tarkkaan, missä synergiaedut Suomen yliopistomaailman ja muiden toimijoiden, mukaan lukien ulkoministeriön, kanssa ovat suurimpia.

Oikeusvaltiokeskus toimii ulkoministeriön rahoituksella, mutta oikeusministeriön osaamisella on toiminnalle suuri merkitys, Brax sanoo. Keskuksen neuvoo-antavassa ohjausryhmässä on kaksi edustajaa molemmista ministeriöistä sekä yksittäiset edustajat muista tärkeimmistä oikeusvaltion instituutioista. Myös Asianajajaliiton puheenjohtaja **Hanna Rähä-Mäntyharju** on ohjausryhmän jäsen.

– Meillä on kädet savessa, mutta aivomme ovat täällä akatemiassa. Se valtava osaaminen, joka yliopistolla on, ei lakkaa hämmästyttämästä minua – ei vain oikeustieteellisessä vaan myös muissa tiedekunnissa, Brax sanoo.

”MEIDÄN TULEE KÄYDÄ
KESKUSTELUA SIITÄ, OVATKO
ASIANAJAJAKUNTA JA
-LAITOS OIKEUDELLISESTI
RIITTÄVÄN SUOJATTUJA
MYÖS TULEVAISUUDESSA.”

➔ EPÄONNISTUMISISTA TÄYTYY OPPIA

Esittelyt on tehty, aletaan pureutua oikeusvaltiokysymysten ytimeen.

Tuija Brax määrittää oikeusvaltion hallinnoksi, jossa kaikki toimijat ovat vastuullisia lain edessä. Perinteisesti sen ajatellaan koostuvan läpinäkyvästä lainsäädäntöprosessista, riippumattomista ja yhdenvertaisista tuomioistuimista ja ihmisoikeuksien kunnioittamisesta.

Käynnissä on kamppailu. Sen toisella puolella ovat liberaalit, demokraattiset oikeusvaltiot ja toisella puolella kansalaisten vapauksia ja oikeuksia rajoittavat autoritääriset järjestelmät.

Ja kuten historia on kerta toisensa jälkeen osoittanut, kamppailu saattaa keikahtaa hetkessä oikeusvaltion tappioksi ja vuosien työ valua hiekkaan.

Venäjä, Turkki, Venezuela, Afganistan.

– Meillä on valitettavasti todella paljon dataa siitä, miten oikeusvaltiotyö ei ainakaan onnistu, Brax huokaa.

Oikeusvaltiokeskuksen yksi tärkeimmistä tehtävistä onkin analysoida, mihin ylipäättään perustuu ajatus siitä, että kehitys on mahdollista. Miksi uskomme, että oikeusvaltiotyöllä voisi olla pysyvää vaikutusta?

– Jos tähän kysymykseen ei edes yritetä vastata, niin on hyvin iso vaara, että toistamme samat virheet kuin aikaisemmin.

Päätä ei saa puskea väkisin seinään, mutta tietoa on kerättävä ja siitä on opittava, Brax tiivistää.

– Meillä täytyy olla rohkeutta todeta, että hanke toteutettiin liian aikaisin tai se oli liian outo. Silloin voimme ymmärtää, miten jatkossa tulisi toimia.

HYÖKKÄYS DEMOKRATIAA VASTAAN

Helmikuussa 2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja käynnisti Euroopan historiassa uuden aikakauden. Haastatteluhetkellä hyökkäys oli jatkunut kymmenen päivän ajan.

Inhimillisestä näkökulmasta katsottuna Venäjän sotatoimet Ukrainassa olivat Braxille järkytys, mutta hyökkäys kertoo myös lohdutonta tarinaa Venäjästä oikeusvaltiona.

– Tunkeutuminen on laiton ja sen lisäksi monet venäläisten teot ovat sotarikoksia. Ne ovat sitä aivan järkyttävässä määrin. Kaikki tämä alleviivaa sitä, että Venäjä ei ole oikeusvaltio.

Oikeusvaltiokysymys on hyvin ajankohtainen myös Ukrainan osalta. Ukrainan presidentti **Volodymyr Zelenskyi** allekirjoitti maansa EU-jäsenhakemuksen sodan alkupäivinä. Toiveissa on pikainen liittyminen Euroopan unioniin.

Tammikuun alussa julkaistussa Transparency Internationalin korruptio-indeksissä Ukraina sijoittui ver-

”MEILLÄ ON VALITETTAVASTI TODELLA PALJON DATAA SIITÄ, MITEN OIKEUSVALTIOTYÖ EI ONNISTU.”

tailumaista sijalle 122/180. Ukrainalla on edessään kova työ korruption kitkennässä ennen jäsenyyttä, mutta tilanne on kaikkea muuta kuin normaali, Brax muistuttaa.

– Nyt mannerlaatat liikkuvat ja mietimme ihan toissaan, missä ja millä kaikilla keinoilla voidaan pelastaa ihmishenkiä.

Maaliskuun puolivälissä EU-maiden johtajat linjasivat, että Ukrainan tulee täyttää unionin jäsenyysehdot siinä, missä muidenkin hakijoiden. Brax toivoo, että mikäli Ukrainan EU-suhteelle päädytään myöhemmin rakentamaan jonkinlainen erillisstatus, maalle tulisi laatia tarkat vaateet siitä, miten oikeat jäsenedellytykset tulevaisuudessa toteutuvat.

Muuten vaarana on Bulgarian ja Romanian tie, jossa vuonna 2007 jäsenyyden edellytykseksi laaditut oikeusvaltio-ohjelmat ovat edelleen käynnissä.

VALOPISTEITÄ PIMEÄSSÄ

Synkkiä uutisia lukiessa herää kysymys: onko kamppailu jo päättynyt oikeusvaltion tappioksi, ja me emme vain ole huomanneet sitä?

– Tämä on yksi olennaisimmista kysymyksistä. Meidän täytyy etsiä esimerkkejä onnistumisista ja oppia niistä. Ei voi olla niin, että lähemme taisteluun tuulimyllyjä vastaan, vaikka kaikki todisteet näyttäisivät, ettemme voi voittaa.

Etelä-Amerikasta Brax mainitsee oikeusvaltion menestystarinoina Costa Rican ja Uruguayn, joissa on avoimet ja ennustettavasti toimivat yhteiskunnat.

Vielä parempi esimerkki löytyy kuitenkin läheltä: Virossa.

– 30 vuotta sitten ihmisten perusoikeudet olivat Neuvostoliiton alla Virossa heikot. Nyt Viro on maailman kuudenneksi vähiten korruptoitunut maa. Digitaalissa palveluissa he ovat menneet Pohjoismaiden ohi. Meidän täytyy paremmin kuunnella virolaisia ja heidän itseanalyysiään siitä, miten tässä onnistuttiin, Brax sanoo.

Hänelle Viron esimerkki kertoo siitä, että takaiskuista huolimatta muutos on mahdollista.

– Vaikka juuri nyt voi näyttää siltä, että olemme altavastajia, me emme tule häviämään. *

Tuija Brax, 57

- Oikeustieteen kandidaatti, vihreiden kansanedustaja 1995–2015 ja oikeusministeri 2007–2011
- EU:n perusoikeuskonventin jäsen 2000–2001
- Jätettyään eduskunnan Brax toimi Sydänliiton pääsihteerinä, kunnes hänet valittiin syksyllä 2021 Oikeusvaltiokeskuksen johtajaksi
- Syntynyt ja asuu Helsingissä

”ASIANAJAJAT OVAT OIKEUSVALTION PERUSPILAREITA”

Oikeusvaltiokeskuksen tehtävänä on lisätä oikeusvaltiotietoisuutta myös Suomessa. Yhtenä osana tätä työtä **Tuija Brax** haluaisi kirkastaa asianajajakunnan roolia oikeusvaltiossa.

– Asianajotoiminnasta ei ole turhaan omaa lainsäädäntöä. En ole varma, tunnistavatko kaikki oman työnsä oravanpyörässä juoksevat asianajajat, kuinka oleellinen osa oikeusvaltiota he ovat – suuresta yleisöstä puhumattakaan.

Viime aikoina on ilmaistu huolta tuomioistuimien laillisista suojakeinoista tilanteesta, jossa niihin kohdistuisi esimerkiksi poliittista painostusta. Asianajajainstituution osaltakaan ei saa tuudittautua hyvinolontunteeseen, Brax varoittaa.

– Ihan yhtä lailla meidän tulee käydä keskustelua siitä, ovatko asianajajakunta ja -laitos oikeudellisesti riittävän suojattu myös sellaisessa tilanteessa, että ajat muuttuvat aivan toisenlaisiksi kuin osaamme edes kuvitella.

TUORE MEDIA-ASIANAJAJA

Marja Vävilä kutsuttiin helmikuussa Asianajajaliiton media-asianajajan tehtävään. Vävilä on sitä ennenkin ollut aktiivinen etenkin Twitterissä ja antanut pyynnöstä haastatteluja medially. Legal Lounge on aloittanut myös oman Ero-klinikka-podcastin.

Vävilä kertoo huomanneensa, että asiakkailta on suuri tarve tiedolle, eikä suomeksi löydy paljoakaan kirjallisuutta esimerkiksi erotilanteiden sovittelusta. Liiton medialähettiläänä Vävilä aikoo puhua asianajajan työstä ja oikeusprosessista selkokielellä. Hän toivoo myös tavallisten ihmisten, ei ainoastaan kollegojen, osallistuvan oikeusaiheeseen keskusteluun.

Perheiden palveluksessa

Marja Väilä tiesi jo nuorena, että haluaa puolustaa lasten oikeuksia. Hän aloitti työn YK:n tehtävissä Ruanda-tribunaalissa ja jatkaa sitä suomalaisten perheiden parissa. Hän on havainnut, että erotilanteissa lapsen etu jää liian usein vanhempien riitojen alle.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVAT MIKKO KAUPPINEN

Asianajotoimisto Legal Loungen toimistossa Töölössä tulijaa vastaanottaa rento sohvaryhmä ja värikäs sisustus. Marja Väilä tulee itse ovelle villapaitaan pukeutuneena. Kotoisa tunnelma on kaukana isojen toimistojen prameista odotusauloista. Ajatus on, että lapsetkin tuntisivat olonsa viihtyisäksi odotustiloissa.

Perustajaosakas Marja Väilä kollegoineen haluaa viestiä, että nyt ollaan tekemisissä tavallisten ihmisten asioiden kanssa. Yrityksen tunnuslause on: ”Elämän kokoista asianajopalvelua”.

– Teemme asiakastyötä ihmisten arjen parissa, Marja Väilä sanoo.

Legal Lounge on erikoistunut perhe-, perintö- ja rikosoikeuteen. Toimistossa käsitellään muun muassa ero- ja huoltajusuusriitoja, perheväkivaltaa ja seksuaalirikoksia. Marja Väilän sydäntä lähellä ovat erityisesti lasten oikeudet erotilanteissa.

– Usein lapsen asiat hautautuvat vanhempien ja huoltajien keskinäisten riitojen alle. Suomalainen tapa on edelleen valitettavasti se, että asianajajan pakeille tullaan vasta, kun riita on eskaloitunut sellaiselle asteelle, että siitä ei omin avuin selvitä.

– Ja kyllä, loma-ajat ovat perheissä kriisihuippuja, Väilä vahvistaa.

Työelämä on hektistä ja perheiden arki sujuu rutiinilla, kunnes lomilla havaitaankin, miten kaukana puolisoitten näkemykset voivat olla toisistaan, hän arvelee.

LAPSELLE EDUNVALVOJA

Väilä muistuttaa, että osapuolten kannattaisi lähteä liikkeelle hyvissä ajoin ennen kuin riidat kärjistyvät.

Riitojen ratkominen oikeudessa tulee huomattavasti kalliimmaksi kuin se, että jo eroa pohdittaessa konsultoitaisiin asiantuntijoita.

– Olenkin miettinyt, että lapsella tulisi huoltajuuksiistoissa olla oma edunvalvoja, hän sanoo.

Väilän toinen ehdotus lasten oikeuksien toteutemiseksi olisi pakollinen sovittelu erotilanteissa. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ei kaikissa osavaltioissa erotilanteissa edes voi edetä oikeuteen ennen kuin asiaa on yritetty sovittaa.

– Huoltoriidoissa yleensä molemmat vanhemmat tulevat oikeuteen sanomalla, että juuri heidän ratkaisunsa on lapsen edun mukainen. Asiaa ei nähdä toisen osapuolen tai lapsen kannalta. Tavallinen kiistojen aihe on esimerkiksi toisen vanhemman uusi kumppani, jota toinen vanhempi ei haluaisi lapsen tapaavan.

Väilää pohdituttaakin, miten vanhemmat saataisiin ajattelemaan riitonsa keskellä sitä, mikä on lapsen todellinen etu.

– Myös käräjäoikeuksissa tuomarien pitäisi paremmin tunnistaa lapsen tilanne ja etu. Oikeuteen menään vanhempien vaatimukset edellä, mutta jonkun pitäisi paneutua tilanteeseen myös lapsen näkökulmasta.

Uudessa huoltolaissa lapsen kuulemista onkin korostettu. Lapsen tilanteesta voidaan tuomarin pyynnöstä teettää olosuhdeselvitys. Se on puolueeton näkemys, jonka pohjalta tuomari voi tehdä lapsen edun mukaisia ratkaisuja. Joskus tuomarit kuulevat myös lapsia esimerkiksi perheneuvolan asiantuntijan kanssa, mikä on Väilän mukaan erittäin suositeltavaa.

Väilän mielestä perheoikeudessa etenkin sovitteluun pitäisi panostaa, samoin hyvin tehtyyn ➔

Asianajotoimisto Legal Lounge täytti hiljattain kymmenen vuotta. – Hyvä työilmapiiri on arvokasta ja olemme halunneet pitää toimistomme siksi pienenä, Marja Vävilä sanoo.

➤ valmistelutyöhön. Myös ennaltaehkäisevä työ perheiden parissa olisi tärkeää.

– Ero on valtava kriisi vanhemmille ja vielä suurempi kriisi lapselle, Vävilä muistuttaa.

– Monet eivät tiedä, mistä kaikkialta apua saa. Me ohjaamme asiakkaita eteenpäin verkostomme avulla. Avustajan täytyy muistaa, että me voimme ratkaista vain juridisia pulmia. Emme ole esimerkiksi perheterapeutteja.

KUMPPANUUSVANHEMMUUDEN PUOLUSTAJA
Vävilän asiakkaina on paljon sateenkaariperheitä, joissa yksi tai useampi vanhemmista kuuluu johonkin seksuaalivähemmistöön. Vävilä korostaa, että he ovat perheitä siinä kuin muutkin ja kohtaavat samanlaisia haasteita kuin heteroydinperheet.

Yksi verrattain uusi ilmiö on kumppanuusvanhemmuus, joka on ollut esimerkiksi homomiehille tapa hankkia biologisia lapsia. Kumppanuusvanhemmuus voi olla hyvä ratkaisu tilanteessa, jossa sopivaa parisuhdekumppania ei ole löytynyt, mutta lapsia kuitenkin halutaan.

”TÄTÄ TYÖTÄ EI VOI TEHDÄ, JOS LÄHTEE LIIAN TUNTEELLA MUKAAN ASIAKKAIDEN ASIOIHIN.”

Vävilä oli asiantuntijana mukana Nelosen tosi-tv-sarjassa Lapsi tuntemattoman kanssa, jossa sekä miehet että naiset etsivät kumppania lapsen hankkimiseen ja kasvattamiseen. Vävilä kertoo, että kumppanuusvanhemmuudessa käydään läpi monia asioita, kuten lainsäädäntöä, ja tehdään keskinäisiä sopimuksia jo ennen kuin lapsi laitetaan alulle.

– Parisuhteissa ei välttämättä ole samassa tilanteessa keskusteltu lainkaan siitä, miten ongelma- tai erotilanteissa toimitaan tai millaisten arvojen mukaan lasta kasvatetaan. Tähän nähden on aika erikoista, miten paljon kritiikkiä kumppanuusvanhemmuus ajatuksena yhä herättää, Vävilä sanoo.

UUSI TULIJA RIKKOI RAJOJA

Vaikka eroperheiden tilanteet ovat haastavia, Vällilä aloitti uransa vielä paljon raskaampien asioiden parissa. Gradunsa hän teki Etelä-Afrikassa apartheidista oikeusjärjestelmänä. Vällilä siirtyi Tansaniaan YK:n alaiseen Ruanda-tribunaalin syyttäjänvirastoon, missä työhön kuului muun muassa todistajien kuulemista ja raskaiden rikosten tapahtumapaikoilla käymistä.

– Huomasin jo silloin, että pystyn tekemään tällaista ligitointityötä, joka ei kaikille sovi. Samoin kuin poliisit tai lääkärit, asianajaja saattaa joutua kohtamaan työssä paljon pahuutta.

Vällilä muutti Tansaniasta takaisin Suomeen, koska perheeseen syntyi ensimmäinen lapsi.

Tässä vaiheessa hän perusti Legal Loungen yhdessä opiskelutoverinsa kanssa. Toimisto täyttää tänä vuonna kymmenen vuotta.

Alusta lähtien toiminta-ajatuksena oli helppo lähestyttävyyys. Vällilä kertoo, että uuden tulokkaan lähestymistä sai kehuja, mutta myös kirpeää kri-

tiikkiä alan sisältä. Kahden nuoren naisen perustamaa toimistoa jopa vähäteltiin.

– Perustimme ensimmäisen toimistomme Helsingin Kapteeninkadulle vanhan kivijalkaliikkeen tyhjiksi jääneisiin tiloihin. Katutasossa, isojen ikkunoiden takana toimiminen oli silloin aivan uudenvuodenläheistä konservatiivisella asianajajalalla, Vällilä muistelee.

Nyt Töölön toimitiloissa työskentelee kolme osakasta ja kaksi assistenttia. Lisäksi mukana on ollut ajoittain avustavia juristeja.

– Hyvä työilmapiiri on arvokasta ja olemme halunneet pitää toimistomme siksi pienenä. Meillä kaikilla on lapsia ja samat haasteet työn ja perheen yhteensovittamisessa. Yrittäjänä voi onneksi säätää omat lomajakonsa koulujen lomien mukaisesti, Vällilä kertoo.

Vaikka työasiat ovat välillä raskaita, perheiden ongelmat eivät tule uniin.

– Tätä työtä ei voi tehdä, jos lähtee liian tunteella mukaan asiakkaiden asioihin. *

Askarruttavatko pakotelistaukset?

Ratkaisu on DOKS®

Pakotelistatarkistukset ovat vastuulliselle yritykselle ajankohtaisempia kuin koskaan. DOKS tarjoaa kattavaa pakotelistakontrollia ja siihen liittyvää analyysia halutussa laajuudessa.

Varaa maksuton esittely: doks.fi

Lue lisää ratkaisuistamme pakotelistatarkistuksiin sekä KYC/AML-velvoitteiden hoitamiseen tehokkaasti ja automatisoidusti: doks.fi

Yhteistyössä TALENT

Liike- salaisuudet suojaan

Työnantajan on jatkossa maksettava korvausta työntekijälle kaikista kilpailukieltosopimuksista. Liikesalaisuuksiin erikoistunut asianajaja Tom Vapaavuori kouluttaa aiheesta toukokuussa.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA MEERI UTTI

Mikä muuttui kilpailukieltojen osalta 1.1.2022?

Kaikkien kilpailukieltojen tultua vuodenvaihteen jälkeen työsuhteissa maksullisiksi monet yritykset luopuvat kilpailukielloista ja uusia solmitaan selvästi aiempaa vähemmän. Korvausvelvollisuutta sovelletaan vuoden siirtymäajan jälkeen takautuvasti myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin kilpailukieltosopimuksiin.

Kilpailukieltojen merkitys on liikesalaisuuksien suojaaminen eikä tarve niiden suojaamiseen ole kadonnut minnekään. Päinvastoin, niiden suojaaminen on nykyään tärkeämpää kuin koskaan aikaisemmin. Liikesalaisuudet ovat yhtiöiden arvokkainta aineetonta pääomaa.

Toukokuun koulutuksen laajempuna teemana on työelämän kieltovelvoitteet. Mitä muuta se pitää sisällään?

Seminaarissa käydään kilpailukieltojen ohella läpi työntekijän työsuhteen jälkeistä lakiperusteista ja sopimusperusteista salassapito-velvollisuutta ja sitä, miten liikesalaisuudet tulisi suojata uudessa tilanteessa. *

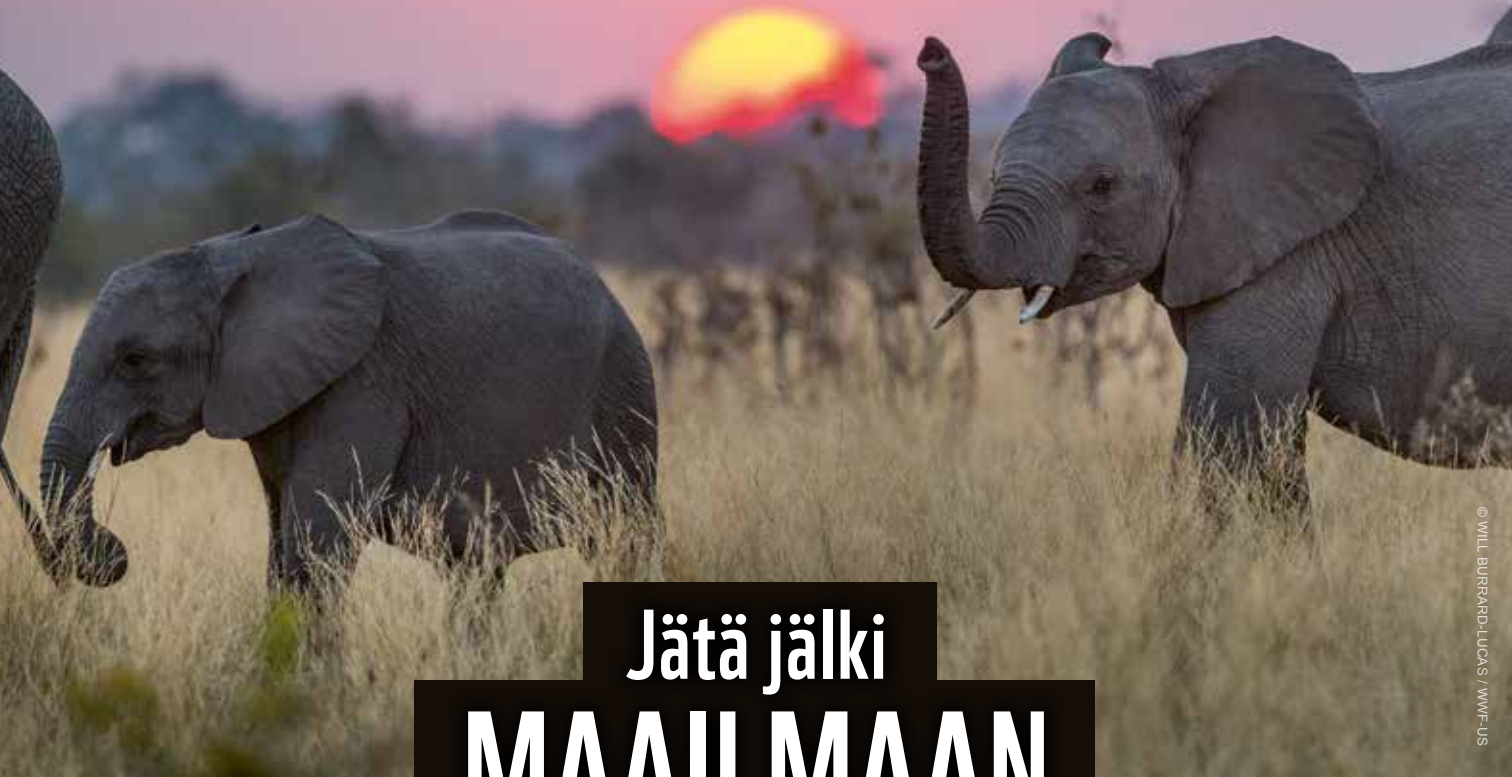
17.5.2022 Työelämän kieltovelvoitteet

Kouluttajina toimivat asianajajat Heikki Huhtamäki, Véljekset Huhtamäki Asianajotoimisto Oy, Jussi Talvitie, Frontia Asianajotoimisto Oy ja Tom Vapaavuori, Bird & Bird Asianajotoimisto Oy.

MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ:

- 10.5. **Tekoöly & digitalisaatio asianajajan työssä ja asiakkaan näkökulmasta**
Helsinki, myös etänä
- 12.5. **Internationell rättslig hjälp i brottmå**
Vain etänä
Jopa 20 verkkokoulutusta
ulottuvillasi silloin, kun sinulle sopii

Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu:
asianajajaliitto.fi/tapahtumakalenteri

© WILL BURBARD-LUCAS / WWF-US

Jätä jälki MAAILMAAN

Tiesitkö, että yhä useampi haluaa testamentata omaisuutensa, tai osan siitä, luonnolle? Lahjoituksen voi ohjata joko yleisesti luonnonsuojeluun tai tiettyyn, itselle tärkeään suojelukohteeseen. Autat asiakkaitasi parhaiten suosittelemalla luotettavaa järjestöä testamenttilahjoituksen kohteeksi.

WWF Suomi on osa vaikuttavaa, kansainvälistä organisaatiota. Suojelemme pitkäjänteisesti uhanalaisia lajeja ja niiden elinympäristöjä. Työskentelemme muun muassa suomalaisten perinneympäristöjen, sisävesien ja monimuo-

toisten metsien suojelemiseksi. Kansainvälisissä hankkeissamme keskitymme alueille, joissa luonnon monimuotoisuus on erityisen runsasta ja paineet ympäristön suojelemiselle ovat suuret. Testamenttilahjoitusten varat käytetään kokonaisuudessaan luonnon hyväksi. Jokainen lahjoitus on arvokas.

Tarjoamme esitteen ja muut materiaalit, jotta voit kertoa asiakkaillesi WWF:n luontotestamentista helposti. Voit myös jättää yhteydenottopyynnön, niin kerromme mielellämme lisää. Materiaalit ovat saatavilla myös ruotsinkielisinä.

Tilaa materiaalipaketti:
wwf.fi/testamenti

Ovet auki kaikille

Asianajoalalla mietitään kuumeisesti, miten oikeustieteen opintoihin ja asianajajan ammattiin saataisiin kannustettua eritaustaisia nuoria. Diversiteetin lisääntyminen olisi kaikkien etu.

TEKSTI MIINA POIKOLAINEN // KUVA SHUTTERSTOCK

Oikeustieteen opintoihin hakeudutaan perinteisesti hyvin toimeen tulevista ja korkeasti koulutetuista perheistä, joissa ensikosketus asianajolalle on saatu kenties jo äidinmaidossa. Miksi siitä pitäisi olla huolissaan?

– Asianajajakunnan tulisi heijastaa ympäröivää yhteiskuntaa myös siinä, minkälaisia ihmisiä tässä ammatissa työskentelee. Näin asiakkailakin olisi enemmän valinnanvaraa, kun he käyttävät oikeudellisia palveluita, asianajaja **Liina Kokko** ADA Attorneys -asianajotoimistosta perustelee.

Asianajotoimisto Boreniuksen HR-johtaja **Lotta Öhman** uskoo, että diversiteetin lisääntyminen auttaisi myös suomalaista liiketoimintaa menestymään maailmalla.

– Kyky reagoida muuttuvaan maailmaan ja erilaisen maailmankuvien ymmärtäminen on tärkeää asiakastyössä. Monimuotoisissa tiimeissä ajattelu on rikkaampaa ja innovatiivisempaa, hän sanoo.

Borenius käynnisti jo vuonna 2017 yhdessä viestintätoimisto Tekirin kanssa monikulttuurista yhteistyötä edistävän Young Office -ohjelman, jonka tarkoituksena on lisätä erilaisista taustoista tulevien yläkoululaisten mahdollisuuksia päästä tutustumaan asianajajan ammattiin TET:issä eli työelämään tutustumisen jaksolla.

– Meille on tärkeää, että akateemisen maailman ovet ovat auki kaikille. Monella oikeustiedettä opiskelulla nuorella on ollut sujuva polku elämässä ja taustalla paljon onnistumisia ja tukea. Young Office -ohjelmaan osallistuvilla yläkoululaisilla jo pelkästään saapuminen ydinkeskustaan ja hakeutuminen toimistolle voi olla jännittävä kokemus, Öhman kuvaa.

ESIMERKIN VOIMALLA

Voivatko asianajajat itse tehdä jotain alan diversiteetin lisäämiseksi? Paljonkin, jos kysytään Öhmanilta ja Kokolta.

– Jotta saisimme alalle eritaustaisia nuoria, tarvitaan esimerkkejä ja esikuvia, tiedon jakoa ja mentorointia, Öhman luettelee.

– Jos vanhemmat eivät ole kovin korkeasti koulutettuja, he eivät välttämättä edes osaa ehdottaa lapselleen vaihtoehtoja oikeustieteen opintoja. Silloin kannustusta tarvitaan muualta, huomauttaa Kokko.

Juuri siksi Kokko ja hänen yhtiökumppaninsa **Mia Lehmusvaara** vierailivat viime syksynä koulussa, jossa on runsaasti maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Pienellä toimistolla ei ole mahdollisuutta ottaa nuoria tutustumisjaksoille tai harjoitteluun, joten kouluvieraili oli luonteva tapa tehdä jotain konkreettista.

– Haluamme kannustaa nuoria harkitsemaan asianajajan ammattia realistisena vaihtoehtona. Kerroimme esimerkiksi oikeustieteelliseen hakemisesta, koska tie-

”JOTTA SAISIMME ALALLE ERITAUSTAISIA NUORIA, TARVITAAN ESIMERKKEJÄ JA ESIKUVIA, TIEDON JAKOA JA MENTOROINTIA.”

dämme, että erityisesti maahanmuuttajataustaisia tyttöjä on kannustettu hoiva-alalle. Taustalla on varmasti hyvä ajatus työllistymisestä, mutta meistä on tärkeää, että jokainen saa valita polkunsu itsensä. Oli ilahduttavaa huomata, että luokasta löytyi useampikin oppilas, jota kiinnosti asianajajan ammatti.

ASTU BOKSIN ULKOPUOLELLE

Oikeustieteelliseen pääseminen perheestä, jossa ei ole akateemista taustaa, vaatii ylimääräistä ponnistelua. Esimerkkien ja kannustuksen puutteen lisäksi mieluinen asianajolasta perinteisenä, jopa konservatiivisena alana, voi estää alalle hakeutumisen.

Öhman toivookin, että erilaisista taustoista tulevat asianajajat jakaisivat tarinoitaan ja urapolkujaan ja ryhtyisivät mentoreiksi nuorille.

– Jokainen meistä voi lisätä avointa ja hyväksyvää kulttuuria sekä kehittää taitoja erilaisuuden kohtaamiseen. Voimme myös vaikuttaa siihen, kokevatko ihmiset itsensä tervetulleiksi ja osaksi joukkoa, Öhman toteaa.

Kokko sanoo samaa.

– Se, että jokainen meistä yrittäisi näkyvällä tavalla toivottaa nuoret tervetulleiksi ja viestiä sitä, että aidosti toivomme, että oikeustieteellisiin opintoihin haetaan eri taustoista, voisi madaltaa kynnystä hakeutua alalle.

Hän uskoo, että perinteisistä kouluvierailuistakin voi olla apua, kunhan koulut valitaan oikein.

– Sen sijaan, että asianajajat vierailevat omissa tutuissa kouluissaan, tulisi vierailuja tehdä niihin kouluihin, joihin ei ole alumnien tunkua. Tämä on tärkeää duunia, jota on helppo tehdä. *

KIINNOSTUITKO? ILMOITTAUDU VAPAAEHTOISEKSI!

Oletko kiinnostunut antamaan oikeuskasvatusta kouluissa tai onko sinulla jo mielessä tuttu koulu, jossa haluaisit vierailla? Ota yhteyttä oman osastosi puheenjohtajaan tai liiton viestintään: viestinta@asianajajaliitto.fi.

KESKIVIikko 2.3.2022

- 07.00** Kännykän herätyskello soi ja nousen aamiaiselle. Luen paperista Hesaria, uutiset ovat täynnä Ukrainan sotaa.
- 07.30** Aloitan työt ja lähetän ensimmäiset sähköpostit, jotka liittyvät tulevaan webinaariin Yhdysvaltojen asettamista pakotteista. Webinaari oli siirtynyt koronan takia, mutta on nyt ajankohtaisempi kuin koskaan.
- 08.30** Ensimmäinen toimeksiantoliitännäinen Teams-palaveri muiden toimistojen hyvien kollegoiden kanssa. Käydään läpi laajan riitakokonaisuuden eri haaroja ja niiden edistymistä.
- 09.00** Vaimon kanssa autolla toimistolle. Edellisestä käynnistä onkin jo aikaa, mutta nyt etätyösuositus on juuri päätynyt. Kevättalvinen aamuaurinko ilahduttaa ikävien uutisten keskellä. Toimistolla on vielä hiljaista.
- 09.30** Tulostan ja silmäilen ensimmäistä kertaa järjestettävän Sports Arbitration Moot -oikeustapauskilpailun aineistoja. SAM järjestetään tulevina viikkona, ja olin lupautunut välimieheksi jo kuukausia sitten. Tämäkin tapahtuma järjestetään pääasiassa virtuaalisesti.
- 10.00** Viimeiset valmistelut iltapäivän *pre-hearing conferencea* varten. Välimiesmenettelyn suullinen käsittely alkaa seuraavalla viikolla, nyt sovitaan viimeiset käytännön seikat asianosaisten kanssa.
- 10.30** Aloitan kännykällä Teams-valmistelupalaverin koskien Aalto EE:n koulutusta teemasta compliance ja maineriskit. Olen maaliskuun puolivälissä Code of Conduct Companyn **Niina Ratsulan** haastateltavana FCG:n viestintä- ja markkinointijohtaja **Sini Korpisen** kanssa. Hyppään samalla kollegan kanssa taksiin. Lähdemme tapaamiseen asiakkaan luo. Edellisestä fyysisestä tapaamisesta minkä tahansa asiakkaan kanssa on todella pitkä aika.
- 13.15** Palaamme toimistolle. Soitan hyvälle vanhalle tutulle ja kollegalle keskustellakseni tulevasta valtuuskunnan kokouksesta. Toimistolla neuvon lennosta kahta työkaveria esteellisyyssasioissa.
- 14.00** *Pre-hearing conference* alkaa. Johdan puhetta. Kaikki osallistujat olivat hyvin valmistautuneita ja istunto tehokas.
- 15.30** Lähdän kotiin. Autossa osallistun SAM-välimiehille tarkoitettuun briiffaukseen. Zoomissa on yli 90 osallistujaa eri puolilta maailmaa. Oli mukava nähdä vanhoja tuttuja. Ukrainan sota ja sen vaikutukset olivat myös tässä palaverissa esillä.
- 16.40** Lähdemme tyttären kanssa hänen koripalloharjoituksiinsa. Olen toiminut joukkueen apuvalmentajana tämän kauden ajan. Keskittyminen treeneihin pakottaa muut asiat pois mielestä ja lasten hyväntuulisuus muistuttaa urheilun myönteisistä vaikutuksista. Valmentajaksi ryhtyminen oli viime vuoden parhaimpia päätöksiäni. Lopun iltaa hoidan omia ja perheeni asioita.

**Markus Manninen,
Helsinki**

Markus on liikejuridiikkaan ja urheiluoikeuteen erikoistunut asianajaja ja Asianajotoimisto Hannes Snellmanin osakas.

Yhteenveto

”Päivän aikana tapahtui paljon asioita, jotka olivat ennen itsestäänselvyyksiä, mutta juuri nyt poikkeuksellisia: kävin pitkää aikaa toimistolla koronarajoitusten poistuttua, tapasin asiakkaan fyysisesti ja sain syödä lounasravintolassa. Oli mukavaa tavata ulkomaisia kollegoita eri tapaamisissa.”

Palstalla asianajajat pitävät Advokaatin pyynnöstä päiväkirjaa yhden työpäivän ajan.

Aaltonen Anu
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Brisson Iris
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Durac Paul
MÄKITALO
ASIANAJOTOIMISTO OY

Gomes Ricardo
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Hannula Esa
ASIANAJOTOIMISTO
KALLA OY

Horsley Melissa
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Jalkanen Virve
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Joutsu Anna
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Juntunen Antti
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Kallela Karla
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Karppinen Ilona
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Kuusmin Laura
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

**Lefort Ahokanto
Carolina**
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Liijeroos Ilkka
ASIANAJOTOIMISTO
DLA PIPER FINLAND OY

Lindqvist Mikael
MÄKITALO
ASIANAJOTOIMISTO OY

Litvin Lisa
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Lumilahti Juuso
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lustig Mikael
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Mäki Tiia
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Mäkikangas Jussi
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Merikoski Iida
PROPERTA
ASIANAJOTOIMISTO OY

ASIANAJOTOIMISTO BERGMANN OY

Marko Turtiainen on aloittanut Associate Traineeena 1.1.2022.

ASIANAJOTOIMISTO CASTRÉN & SNELLMAN OY

Asianajaja **Anu Aaltonen** on nimitetty counsel-juristiksi 1.11.2021 alkaen Kilpailuoikeus ja julkiset hankinnat -palveluumme.

OTM **Iris Brisson** on nimitetty associate-juristiksi 3.1.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

LL.M., Solicitor (England and Wales) **Melissa Horsley** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.11.2021 alkaen Rahoitus-palveluumme.

TM **Virve Jalkanen** on nimitetty assistentiksi 3.1.2022 alkaen Maksukyvyyttömyysmenettelyt-palveluumme.

LL.M. **Anna Joutsu** on nimitetty associate-juristiksi 17.10.2021 alkaen Kilpailuoikeus ja julkiset hankinnat -palveluumme.

OTM **Antti Juntunen** on nimitetty associate-juristiksi 10.11.2021 alkaen Kansainvälinen rakentaminen ja projektit -palveluumme.

OTM **Karla Kallela** on nimitetty associate-juristiksi 11.11.2021 alkaen Immateriaalioikeudet- sekä Data ja teknologia -palveluihimme.

Asianajaja, VT **Ilona Karppinen** on kutsuttu osakkaaksi 1.2.2022 alkaen.

Laura Kuusmin on nimitetty assistentiksi 3.1.2022 alkaen Kiinteistösijoittaminen ja -transaktiot- sekä Ympäristö, infrastruktuuri ja luonnonvarat -palveluihimme.

OTM **Lisa Litvin** on nimitetty associate-juristiksi 14.12.2021 alkaen Data ja teknologia -palveluumme.

OTM **Mikaela Myllynen** on nimitetty associate-juristiksi 29.11.2021 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

OTM **Jussi Mäkikangas** on nimitetty associate-juristiksi 2.2.2022 alkaen Pääomasijoittaminen-palveluumme.

LL.M. **Sebastian Palomäki** on nimitetty associate-juristiksi 3.12.2021 alkaen Pääomamarkkinat ja finanssialan sääntely- sekä Pääomasijoittaminen-palveluihimme.

Asianajaja **Kim Parviainen** on kutsuttu osakkaaksi 1.2.2022 alkaen.

Tradenomi (YAMK) **Katarina Patey** on nimitetty assistentiksi 3.1.2022 alkaen Kansainvälinen rakentaminen ja projektit- sekä Riitojen ratkaiseminen -palveluihimme.

Assistentti **Vilma Rossi** (tradenomi) on nimitetty paralegaliksi 3.1.2022.

FM, HuK **Evelina Schmuckli** on nimitetty kääntäjäksi 1.2.2022 alkaen.

OTM **Venla Sittala** on nimitetty associate-juristiksi 31.1.2022 alkaen Pääomamarkkinat ja finanssialan sääntely -palveluumme.

Emilia Tanninen on nimitetty IP-assistentiksi 1.11.2021 alkaen Immateriaalioikeudet-palveluumme.

Asianajaja **Paula Tuononen** on nimitetty counsel-juristiksi 29.11.2021 alkaen Kiinteistösijoittaminen ja -transaktiot- sekä Corporate Governance -palveluihimme.

ASIANAJOTOIMISTO DLA PIPER FINLAND OY

Asianajaja **Ilkka Liijeroos** on nimitetty yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi [Country Managing Partner] 1.3.2022 lukien. Vuodesta 2017 lähtien tehtävässä toiminut **Matti Ylä-Mononen** jatkaa täysipäiväisesti osakkaana yhtiössä keskittyen erityisesti asiakkaiden yritysjärjestelyihin ja muihin strategisiin projekteihin.

ASIANAJOTOIMISTO KALLA OY

Asianajaja **Esa Hannula** on kutsuttu osakkaaksi 16.3.2022 alkaen. Hannula on erikoistunut riiđanratkaisuun, insolvenssioikeuteen ja kaupallisiin sopimuksiin.

Myllynen Mikaela
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Palomäki Sebastian
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Parviainen Kim
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Patey Katarina
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Pirinen Samuli
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Pitkämäki Netta
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rantamojanen Mira
MÄKITALO
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rossi Vilma
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Sahrakorpi Anna
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Schauman Annika
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Schmuckli Evelina
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Schröder Vilhelm
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Siltala Venla
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Stellato Stefan
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Tanninen Emilia
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Tuononen Paula
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Turtiainen Marko
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Tyynysiemi Matti
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Vehviläinen Harri
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

BORENIUS ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, OTM **Riikka Eronen** on kutsuttu osakkaaksi Transactions-linjaan 1.2.2022 alkaen.

OTM **Janna Järvinen** on nimitetty Associateksi Transactions-linjaan 7.3.2022 alkaen.

OTM **Juho Keinänen** on nimitetty Senior Associateksi Advisory-linjaan 17.1.2022 alkaen.

OTM **Tuija Raappana** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 7.12.2021 alkaen.

OTM **Tomi Tanskanen** on nimitetty Senior Associateksi Advisory-linjaan 14.2.2022 alkaen.

OTM **Ida-Maria Wikström** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 31.1.2022 alkaen.

HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY

LLM **Ricardo Gomes** on nimitetty Senior Associateksi Dispute Resolution -ryhmään.

Asianajaja **Carolina Lefort Ahokanto** on nimitetty Senior Associateksi Real Assets -ryhmään.

OTM **Juuso Lumilahti** on nimitetty juristiksi Dispute Resolution -ryhmään.

Asianajaja **Mikael Lustig** on nimitetty Senior Associateksi M&A -ryhmään.

OTM **Tiia Mäki** on nimitetty juristiksi Finance -ryhmään.

Asianajaja, VT **Samuli Pirinen** on nimitetty Counseliksi Real Assets -ryhmään.

Asianajaja **Netta Pitkämäki** on nimitetty Senior Associateksi Real Assets -ryhmään.

Asianajaja **Anna Sahrakorpi** on nimitetty Senior Associateksi M&A -ryhmään.

Asianajaja, KTM **Annika Schauman** on nimitetty Managing Associateksi M&A -ryhmään.

Asianajaja, LL.M., VT **Vilhelm Schröder** on nimitetty Counseliksi IP & Technology -ryhmään.

Asianajaja, KTM **Stefan Stellato** on nimitetty Managing Associateksi Tax -ryhmään.

Asianajaja **Matti Tyynysiemi** on nimitetty Managing Associateksi Dispute Resolution -ryhmään.

Asianajaja **Harri Vehviläinen** on nimitetty Specialist Partneriksi Tax -ryhmään.

MÄKITALO ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Paul Durac** on nimitetty Associateksi 1.2.2022 lähtien.

OTM **Mikael Lindqvist** on nimitetty Associateksi 1.3.2022 lähtien.

VT **Mira Rantamojanen** on nimitetty Associateksi 10.1.2022 lähtien.

PROPERTA ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, VT **Iida Merikoski** on kutsuttu Propertan osakkaaksi. Iida Merikoski on työskennellyt Propertalla jo vuodesta 2017 ja hänellä on vuosien monipuolinen kokemus erilaisista kiinteistöihin ja rakentamiseen liittyvistä juridisista kysymyksistä.

NIMITYSUUTISET JA KUVAT VUODEN 2022 LEHTIIN SEURAAVASTI: 20.5. (3/2022) 26.8. (4/2022) JA 28.10.2022 (5/2022) MENNESSÄ: [ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-NIMITYSUUTISIA](https://www.advokaatti.fi/).

Uutuuskirjat vastuullisen toiminnan kehittämiseen

Tulossa

Myös
e-kirjana

Yritysvastuu & oikeus

Anne Vanhala, Michael Ristaniemi (toim.)

Hinta alk. 82 € + alv.

Yritysvastuu 2.0 - Johtamisen uusi normaali

Terhi Koipijärvi, Sari Kuvaja

Hinta alk. 64 € + alv.

Vastuullinen sijoittaja

Anna Hysrke ym.

Hinta alk. 64 € + alv.

Tilaa kirjoja ja ilmoittaudu koulutuksiin: kauppakamari.fi

Whistleblowing-koulutussarja 28.4. - 8.6.2022 | Etä

28.4.2022 klo 9 - 10.15

1. osa: Direktiivin sisältö ja uudet vaatimukset

Johtava asiantuntija **Ville Kajala**, Keskuskauppakamari

18.5.2022 klo 9 - 10.30

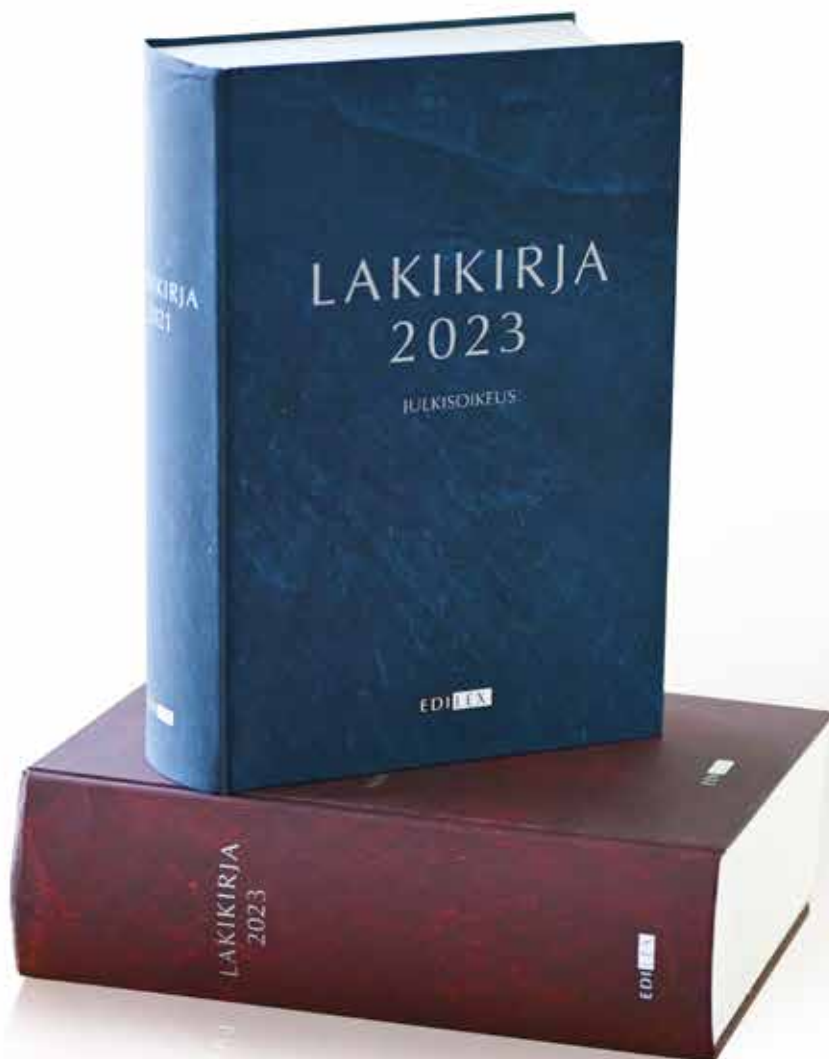
2. osa: Johdon vastuukysymykset

Perustajaosakas **Tytti Saarinen**, Tvenda Oy

8.6.2022 klo 9 - 11

3. osa: Väärinkäytösten hallintamalli

Managing Director **Miikka Karimo**, EXSE Oy

Keskeiset säädökset yksissä kansissa

Lakikirja on aina ajan tasalla.
Säädökseen tulleet muutokset ovat helposti ja
nopeasti tarkistettavissa QR-koodilla.

Osta omasi: lakikirja.com

EDITA